

IZVJEŠTAJ
o sprovedenoj javnoj raspravi na Nacrt Odluke o Budžetu Glavnog grada
Podgorice za 2017. godinu

Zaključkom broj 01-031/16-8141 od 10.11.2016. godine Gradonačelnik Glavnog grada - Podgorice utvrdio je Nacrt Odluke o Budžetu Glavnog grada Podgorice za 2017. godinu i Program javne rasprave u trajanju od 15 dana, počev od 15.11.2016. godine.

Nacrt navedene Odluke dostavljen je odbornicima Skupštine Glavnog grada, Gradskoj opštini Golubovci, Gradskoj opštini Tuzi, potrošačkim jedinicama budžeta, privrednim društvima, kao i Centru za razvoj nevladinih organizacija, radi dostavljanja nevladinim organizacijama u cilju uključivanja u javnu raspravu.

Nacrt odluke sa Programom javne rasprave objavljen je na sajtu Glavnog grada i kao podlistak u dnevnom listu " Pobjeda ".

Javnu raspravu u elektronskoj, pisanoj i usmenoj formi sproveo je Sekretarijat za finansije.

Nacrt Odluke o Budžetu Glavnog grada Podgorice za 2017. godinu predložen je na iznos od **57.294.700,00 €**.

Javna rasprava za potrošačke jedinice Budžeta je održana u zgradi Glavnog grada Podgorica, dana 17.11.2016. godine, dok je centralna javna rasprava održana u prostorijama JU KIC « Budo Tomović », dana 24.11.2016. godine, sa početkom u 10,00 časova.

I Na centralnoj javnoj raspravi v.d. sekretar Sekretarijata za finansije je ukratko upoznao prisutne sa predloženim Nacrtom Odluke, načinom izrade iste, ciljevima gradske uprave za 2017.godini i dao obrazloženje najznačajnijih budžetskih pozicija.

Pitanja, primjedbe i sugestije na Nacrt odluke na centralnoj javnoj raspravi iznijeli su odbornici kluba Demokrata Zdenka Popović i Vladimir Vujović, predsjednik kluba odbornika Demokratske partije socijalista Momčilo Vujošević, predstavnik URE Luka Rakčević i Milica Ražnatović predstavnica Instituta alternative.

Za učešće na centralnoj javnoj raspravi građani nijesu pokazali interesovanje.

- 1) **Zdenka Popović**, odbornica kluba Demokrata dala je određene primjedbe i postavila je sljedeća pitanja:
 - Da li je Glavni grad u skladu sa članom 27, stav 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti uputio Ministarstvu finansija zahtjev za prekoračenje limita budžetskog deficit i kada?
 - Da li su prenijeta sredstva iz prethodne godine potrošena ili deponovana?
 - Zbog čega planirani Kapitalni budžet za 2016. godinu nije realizovan i da li će i naredne godine biti problema sa realizacijom kapitalnog budžeta.
 - Zašto su bruto zarade veće u odnosu na 2016. godinu? Da li je razlog ovog rasta novo zapošljavanje ili primjena novog Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru (rast zarada funkcionera)?
 - Zbog čega nijesu planirana sredstva za operativni budžet posebnih opština Tuzi i Golubovci, u skladu sa novim Zakonom o Glavnom gradu?

- 2) **Vladimir Vujović**, odbornik kluba Demokrata je postavio sljedeća pitanja:
 - Koliko je učešće prenijetih sredstva iz prethodne godine u izvornim prihodima?
 - Ko je odgovoran za nerealizaciju Kapitalnog budžeta?
 - Koji su kapitalni projekti iznad 1,5 mil € planirani za 2017. godinu?
 - Zbog čega se izdvajaju velika sredstva za transfere privrednim društvima za obavljanje javne funkciju?
 - Zašto su planirana sredstva kod Službe gradonačelnika veća od planiranih sredstava za Skupštinsku službu?
 - Da li je ovim Nacrtom planirana izgradnja puta Vranjske njive?
 - Da li će gradske opštine praviti budžet ili finansijski plan?

- 3) **Momčilo Vujošević**, predsjednik kluba odbornika Demokratske partije socijalista je postavio pitanje:
 - S obzirom da predstavnici potrošačkih jedinica nijesu prisutni na centralnoj javnoj raspravi, znači li to da su potrošačke jedinice budžeta zadovoljne planiranim sredstvima za 2017. godinu?

- 4) **Milica Ražnatović**, predstavica Instituta alternativa postavila je sljedeće primjedbe i pitanja:
 - Zbog čega u dostavljenom materijalu nema broja zaposlenih u gradu, javnim ustanovama i privrednim društvima?

- Da li se očekuje povećanje broja zaposlenih u gradskoj upravi u narednoj godini?
 - Da li su planirani izdaci za javnu kuhinju, koliko i gdje?
 - Da li je rađena brošura za građane tj. vodič kroz budžet za građane, ako nije zbog čega to nije urađeno?
- 5) **Luka Rakčević**, odbornik URE je dao primjedbe na način finansiranja rada privrednih društava i postavio sljedeća pitanja:
- Istakao je da se privrednim društvima iz godine u godinu izdvajaju značajna sredstva za javnu funkciju i nabavku opreme.
 - Zbog čega privredna društva iz sopstvenih izvora ne finansiraju nabavku opreme?
 - Zašto se iz budžeta Glavnog grada finansira privredno društvo Parking servis, kada se zna da javna parkirališta nijesu Zakonom prepoznata kao javna funkcija?

Na postavljena pitanja, primjedbe i sugestije, tokom centralne javne rasprave, v.d. sekretar Sekretarijata za finansije je učesnicima javne rasprave dao odgovore uz detaljna obrazloženja.

II U toku trajanja javne rasprave, **u pisanoj formi** Sekretarijatu su dostavljene primjedbe:

- 1) **Institut alternativa** je dostavio sljedeće prijedloge i sugestije:
- Potrebno je da Glavni grad u narednom periodu realizuje „budžet za građane“, platformu koja će građanima približiti finansijsko upravljanje u Opštini i zainteresovati ih da u većem broju učestvuju na javnim raspravama i daju svoj doprinos.
 - U Obrazloženju Nacrta Odluke treba dati podatke o broju i strukturi zaposlenih u organima lokalne uprave, javnim službama i preduzećima čiji je osnivač Glavni grad.
 - U Obrazloženju je potrebno iskazati planirana sredstva za Narodnu kuhinju, tako da budu vidljiva.
 - Kada je u pitanju Kapitalni budžet, potrebno je u obrazloženju dati podatke o fazi realizacije kapitalnih projekata, utrošenim sredstvima, kao i informaciju o tome da li se radi o novim ili višegodišnjim projektima.
 - Potrebno je dati detaljnu strukturu pojedinih budžetskih linija, kao što su „ostali transferi pojedincima“.

- Moraju se učiniti dodatni napor da se budžet približi građanima i pojasne prilike za njihov doprinos.

Sama najava o održavanju javne rasprave nije bila dovoljno vidljiva, pa je pored sekcije “aktuelnosti” na stranici Sekretarijata, građane potrebno informisati putem društvenih mreža, elektronskih medija, ali i istupiti u partnerstvo sa NVO aktivnim u ovoj oblasti.

2) **Naser Krkanović**, odbornik DPS-a u Glavnom gradu je dostavio sljedeće prijedloge:

- Kako bi budžet Glavnog grada bio potpuniji i zadovoljio princip ravnomjernog razvoja čitave teritorije Glavnog grada Podgorice, neophodno je u konačnoj verziji planirati sljedeće:

➤ Izgradnja sportske hale u Tuzima	800.000,00
➤ Početak izgradnje bulevara Podgorica-Tuzi	500.000,00
➤ Investiciono održavanje terena FK "Dečić" u Tuzima	50.000,00
➤ Transferi institucijama sporta	200.000,00

3) **Unija poslodavaca Crne Gore** je dostavila sljedeće prijedloge i sugestije:

- Nacrt Odluke ne sadrži i obrazloženje, što bitno otežava analizu procjene godišnjih primitaka i izdataka.

- U strukturi primitaka ne mogu se razaznati oni koji se očekuju od koncesija, i javno privatnog partnerstva.

Nacrtom se projektuju prihodi po osnovu komunalnih naknada u iznosu od 1,3 mil €, iako će se Zakon o komunalnoj djelatnostima početi primjenjivati tek 21.01.2018. godine. Stoga pitanje: koji je pravni osnov za punjenje ovog “ostalog” prihoda za 2017. godinu kada se Zakon o komunalnim djelatnostima ne primjenjuje?

- Nacrt budžeta projektuje ukupne primitke na iznos 57.294.700,00 €, ali se pri tome ne zna da li u strukturi primitaka “ima” prihoda iz osnova rada bivših javnih preduzeća, uglavnom transformisanih, po osnovu obaveza iz Zakona o unapređenju ekonomskog ambijenta, u pravne oblike društava sa ograničenom odgovornošću. Ili se pak na strani izdataka projektuju sredstva za slučaj njihovog negativnog poslovanja.

- Nastavlja se “dobra praksa” da se opredjeljuje povećanje projektovanog budžeta. Ovog puta za veći iznos od 2.028.200,00 €, a koji se želi “ubрати” od građana i privrednih društava. Nije nepoznato da na području Glavnog grada posluje, prema podacima Monstata iz marta 2016. godine, oko 9.5 hiljada privrednih društava, međutim, znatan dio istih je u status blokade iz raznih razloga, ili se ipak ta činjenica predviđa i projektuje namjeravano povećavanje.

- Iz projektovanog iznosa primitaka ne mogu se razaznati makar minimalno planirana sredstva za rad Socijalnog savjeta Glavnog grada.
- Predmetnim Nacrtom nije dat ni poseban dio kao obavezan segment ove vrste akta, što proizilazi iz čl. 34 stav 3 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.
- Aktuelni problemom viška zaposlenih u institucijama Glavnog grada izgleda nije bio od uticaja na kreiranje bruto zarada. Normalno, na teret realnog sektora sa područja Glavnog grada.
- Transferi za lična primanja pripravnika su nedovoljno projektovani imajući u vidu ogroman "pritisak" nezaposlenih, posebno u stepenu VSS, na području Glavnog grada.

4) Služba zaštite je dostavila sljedeću primjedbu:

- Da sredstva planirana za bruto zarade i doprinose zaposlenih nijesu dovoljna. Naime, prilikom planiranje zarada u obzir nije uzeta činjenica da je sezona 2016. godine bila daleko ispod prosječne, bez nadoknade operativnim izvršiocima na ime pripravnosti, kao i bez izraženije potrebe za prekovremenim radom. Klimatske karakteristike Glavnog grada su takve da je malo vjerovatno da će se sezona ponoviti. Iz istog razloga u narednoj godini, neophodno je povećati broj sezonskih radnika sa 25 na 30 izvršioca.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i spašavanju predviđeno je, osim uvećanja zarade zbog posebnih uslova rada i prirode poslova i odgovornosti, uvećanje zarade za svaki čas pripravnosti kod kuće u iznosu od 10% po času za spasioce, a što nije uračunato.

Takođe, zbog 24-og dežurstva, pripadnicima Spasilačko-vatrogasne jedinice i Dispečersko-preventivnog centra, 5 mjeseci u toku godine, se isplaćuje dodatak na zaradu za rad u dane državnih i vjerskih praznika, što je trebalo planirati.

5) Centar za demokratsku tranziciju (CDT) je u direktnoj komunikaciji sa građanima prikupio veliki broj zahtjeva, prioriteta i predloga koje bi po njima Glavni grad trebalo da finansira iz budžeta za 2017. godinu, i to:

- Rekonstrukciju Dječjeg odmarališta na Veruši (rekonstrukciju paviljona, izgradnju soba sa kupatilima); osmišljavanje i sadnja zelenila na putu od Aerodroma Golubovci do kružnog toka na Zabjelu; popravka asfalta od kružnog toka na Zabjelu do Gintaša; obnova asfalta od Atlas Capital centra do nikšičko/cetinjskih semafora; popravka trotoara u cjelokupnog dijelu grada preko Morače, a posebno od SC „Morača“ do poslovnog centra „Kruševac“; uređenje dvorišta odnosno izrada parking mjesta u Ulici 4. jula S12 (crveno-bijeli soliteri na Tuškom putu); detaljno očistiti obale rijeke Ribnice; osmisliti adekvatnu i društveno-korisne načine upotrebe plaže „Galeb“ na obali Morače, kao i Skalina;

riješiti problem parkiranih automobila koji nijesu u voznom stanju, a koji zauzimaju parking mjesta na parkinzima ispred stambenih zgrada (kod Gintaša, u centru, u Bloku 5 i 6, preko Morače...); obezbjediti adekvatne autobuse na gradskim linijama za Konik; obilježiti pješački prelaz kod marketa „Laković“ na Koniku; improvizovane „ležeće policajce“ na Koniku zamijeniti adekvatnim usporivačima brzine; urediti uličnu rasvjetu u svim sporednim ulicama na Koniku; obezbjediti dodatne zelene površine i prostor za dječje igralište na Koniku; sanirati i očistiti Savin potok u MZ Proleter; naći adekvatno rješenje za velike gužve i nebezbedan prilaz OŠ „Maksim Gorki“ iz Ulice Ivana Vujoševića, OŠ „Sutjeska“, kao i na Bulevaru Džordža Vašingtona kod Ambasade Italije; riješiti problem parkiranja vozila na trotoaru duž Dalmatinske ulice; naći adekvatno rješenje za uređenje okoline Hrama i parkinga na nekadašnjoj Maloj pijaci; rekonstrukcija i uređenje Njegoševog parka; uređenje staza na brdu Ljubović; izgradnja biciklističkih staza u svim djelovima grada; urediti zelenu površinu i parking u sredini Bloka 5 – kod OŠ „Štampar Makarije“; riješiti problem drveća koja zaklanjaju semafore u Ulici Jola Piletića, Ulici Bracana Bracanovića i na Bulevaru Svetog Petra Cetinjskog; adekvatno obilježiti sve raskrsnice u Glavnom gradu saobraćajnim znacima; postaviti putokaze na cjelokupnoj teritoriji Glavnog grada; precizno označiti prostore za izvođenje kućnih ljubimaca u naselju na teritoriji Glavnog grada i riješiti problem odlaganja velike količine otpada u neposrednoj blizini kuća, u Piperskoj ulici, preko puta zgrade MUP-a.

Odgovori na pisane primjedbe:

U vezi predloga i sugestija Instituta alternativa dajemo sljedeće obrazloženja:

- Sredstva za narodnu kuhinju su iskazana u okviru konta shodno Uredbi o klasifikaciji računa za državne organe i ista su pojedinačno iskazana na strani 45 u tački 7, kod Sekretarijata za rad, mlade i socijalno staranje pod stavkom troškovi javne kuhinje- 550.000,00 €.
- Kad su u pitanju kapitalni izdaci, u budžetu je nemoguće prikazati u kojoj je fazi pojedini projekat, već će se to iskazati u Programu uređenja prostora za 2017. godinu.
- Sve budžetske linije u Prijedlogu Odluke o budžetu koji se upućuje prema Skupštini Glavnog grada će biti analitički iskazane kao i u Obrazloženju.
- U Prijedlogu Odluke dati su finansijski iznosi za zarade zaposlenih, ali budžet nije dokument gdje treba istaći strukturu zaposlenih u organima lokalne samouprave već u posebnim informacijama, a zaposleni u javnim službama se iskazuju u njihovim finansijskim planovima.

Što se tiče primjedbi Nasera Krkanovića one su trebale biti upućene Gradskoj opštini Tuzi, jer su oni kreirali prijedlog kapitalnih projekata i operativnog budžeta koje će se raditi na teritoriji njihove opštine.

U vezi sugestija Unije poslodavaca dajemo sljedeća obrazloženja:

- Predlog Odluke o budžetu sadrži detaljno obrazloženje svih pozicija.
- Iz strukture prihoda jasno su vidljivi prihodi koji će se ostvariti od koncesija.
- Komunalne naknade su planirane shodno Zakonu o komunalnim djelatnostima članom 58 i članom 80 tačka 3 kojim primjena člana 58 ovog Zakona počinje 01.01.2017. godine.
- U dijelu da nije ispoštovan član 34 stav 3 Zakona o budžetu ne stoji, jer je urađen normativni dio i sastavni je dio Prijedloga Odluke o budžetu.

- U Glavnom gradu nema viška zaposlenih, pa se na teret istog, nijesu mogli predvidjeti zaposleni neophodni za novoformirane cjeline shodno zakonskim rješenjima.
- Transferi za lična primanja pripravnika nijesu planirana za VSS, jer za iste Vlada Crne Gore obezbjeđuje sredstva za obavljanje pripravničkog staža u dužini od 9 mjeseci.

Primjedbe Službe zaštite su razmatrane i plan za bruto zarade je urađen u skladu sa zakonskim rješenjima i Odlukama Glavnog grada.

Što se tiče zahtjeva koje je CDT prikupio u direktnoj komunikaciji sa građanima isti su tretirani kroz poglavlja održavanje puteva i trotoara, održavanje zelenih površina subvencije za poboljšanje javnog prevoza, izgradnja poligona u MZ, održavanje parkova i dječijih igrališta, održavanje drvoreda, odvoženje otpada i uklanjanje spontanih deponija.

- Nakon izvršenih preraspodjela i izmjena u okviru kapitalnog budžeta, utvrđuju se sljedeći iznosi za:

- Izdatke za lokalnu infrastrukturu	15.038.000,00 €
- Izdatke za građevinske objekte	3.560.000,00 €
- Izdatke za opremu	2.252.820,00 €
- Izdatke za investiciono održavanje	1.569.700,00 €

Sekretarijat za finansije je sva sporna pitanja i primjedbe razjasnio i usaglasio sa potrošačkim jedinicama i privrednim društvima i kao takva ih predvidio Odlukom o budžetu Glavnog grada Podgorice 2017. godinu i sačinio konačan tekst Nacrta Odluke o Budžetu Glavnog grada Podgorice za 2017. godinu, na iznos od 57.294.700,00 €.